

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๕๓๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๒๕๖
ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๓๐๓/๔๓๑๘ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

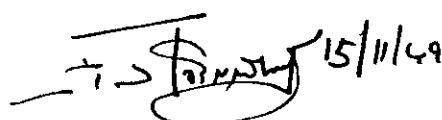
กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงศึกษาธิการทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมความเห็น และผลการพิจารณาของกระทรวงศึกษาธิการทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘-๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ K11-49-32 (เขตสุภา)

www.cabinet.thaigov.go.th

ร.ล.คร. ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๙
ผอ.สรค. ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๙
ผอ.ก.อ. ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๙
จว. ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๙
ผู้พิมพ์ ๑๕ พ.ย. ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓
เรื่อง การติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประชุมร่วมกับกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาเสนอความเห็นและผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๑ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการเรียนการสอน รัฐต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยลงทุนด้านการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับใช้ทั่วประเทศ การกำหนดมาตรฐานของจำนวนผู้เรียนต่อหนึ่งห้องเรียนให้เหมาะสม การกำหนดหลักสูตรแกนกลางให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมเพื่อเป็นมาตรฐานกลางที่ตรงกันทั่วประเทศ และกำหนดหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนเร่งรัดการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ข้อสอบกลางทั่วประเทศในทั้ง ๔ ช่วงชั้น (ป.๓, ป.๖, ม.๓ และ ม.๖) เพื่อวัดความสามารถและความถนัดของผู้เรียนสำหรับนำไปวางแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ โดยต้องสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันให้แก่ครูผู้ทำการประเมิน ด้วยการติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง	- คุณภาพผู้เรียนเป็นปัญหาเชิงนโยบายที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) มาอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าคุณภาพความรู้ด้านวิชาการของนักเรียนโดยเฉพาะในวิชาพื้นฐานสำคัญเพื่อการเรียนรู้ต่อไป ล้วนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจทั้งสิ้น จะมีเฉพาะผลการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์เท่านั้น อย่างไรก็ตาม มีข้อพิจารณาในเรื่องเกณฑ์การประเมินเนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความเป็นนามธรรมสูง ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินโรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษให้แตกต่างออกไป เช่น เกณฑ์การประเมินโรงเรียนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นต้น

/๓.๒ ...

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๒ การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา รัฐควรสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถเข้าสู่วิชาชีพครู และเร่งพัฒนาคุณภาพครู โดยการจัดระบบพัฒนาคุณภาพครูให้ชัดเจน (การประเมินก่อนการพัฒนาเพื่อวัดระดับความรู้ และสำรวจความต้องการของครู/การพัฒนาโดยเพิ่มเติมความรู้ในส่วนที่ขาด/การประเมินหลังการพัฒนา) และต้องทำอย่างสม่ำเสมอ จริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และจัดสรรงบประมาณให้อย่างเพียงพอ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฯ มาตรา ๕๒ และจัดให้มีการวางระบบการประเมินความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง โดยทำให้ความก้าวหน้าของครูขึ้นอยู่กับความสำเร็จของผู้เรียน	- พบว่ามีการขาดแคลนครู คณาจารย์ตามเกณฑ์จำนวน ๑๔๑,๖๙๗ คน จึงได้จัดทำโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้ ๑๔ มาตรการ ได้แก่ ๑) ยุบ/ รวมโรงเรียนขนาดเล็ก ๒) ถ่ายโอนโรงเรียนที่มีความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการ ๓) เรียกครูที่ไปช่วยราชการที่อื่นให้กลับมาปฏิบัติหน้าที่สอนตามเดิม ๔) จัดจ้างพนักงานราชการทดแทน ๕) จัดการเรียนการสอนทางไกล/ ใช้เทคโนโลยีช่วยสอน ๖) ปรับเกณฑ์กำหนดอัตราครูให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ๗) พิจารณารูปแบบบริหารจัดการ เช่น one-teacher-school-model มาใช้ ๘) ลดภาระการทำงานของครูที่ไม่ใช่งานสอน ๙) อาราธนาพระภิกษุสงฆ์ที่จบด้านครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์มาสอน ๑๐) แล้วย้ายครูจากโรงเรียนที่มีครูเกินไปยังโรงเรียนที่ขาดแคลนครู ๑๑) ส่งเสริมโรงเรียนเอกชนให้ดำเนินการจัดการศึกษามากขึ้น ๑๒) ให้นิสิต/ นักศึกษาช่วยสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ๑๓) สร้างแรงจูงใจและส่งเสริมสวัสดิการผู้ปฏิบัติงานในท้องถิ่นห่างไกล และ ๑๔) คืนอัตราครู คณาจารย์ที่เกษียณอายุราชการ จากผลการดำเนินงานตามมาตรการดังกล่าวทำให้อัตราการขาดแคลนครูที่เสนอขอ (ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๑) ลดลงจาก ๑๐๔,๖๐๗ อัตรา เหลือ ๙๔,๘๗๐ อัตรา ซึ่งจำเป็นต้องขอเป็นอัตราเกษียณคืนร้อยละ ๑๐๐ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔-๒๕๕๑ จำนวน ๑๖,๒๑๗ อัตรา และขออัตราใหม่ ๗๔,๖๕๓ อัตรา และเห็นควรให้มีโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มอายุ ๕๑-๖๐ ปี

/ประมาณ ...

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ประมาณ ๑๕,๐๐๐ คน โดยขอคืนอัตราและวงเงินเต็มจำนวนมาเป็นอัตราตั้งใหม่ และนำเงินส่วนที่เหลือไปจ้างและ/ หรือพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและมีความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ และเร่งผลักดันการพัฒนาสถาบันผลิตครูให้ผลิตครูที่มีคุณภาพ การพัฒนาคณาจารย์ให้เป็นต้นแบบครูดีของสังคม การพัฒนาครูและการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ
๓.๓ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ รัฐควรพิจารณาอย่างจริงจังในด้านการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคเอกชน ครอบครั้ว หรือชุมชน เป็นต้น ตามที่ได้ระบุไว้ในกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ประเด็นการจัดการศึกษาของเอกชนพบว่าในปี ๒๕๕๘ เอกชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานร้อยละ ๑๖.๑ และระดับอุดมศึกษาร้อยละ ๑๗.๐ ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อยมาก จึงเป็นเรื่องสำคัญในการกำหนดแผนการรับนักเรียน/นักศึกษาภาครัฐในระดับต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนเอกชนกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งการกำหนดนโยบายการอุดหนุนการศึกษาเอกชน เช่น การปรับเพิ่มเงินอุดหนุนสมทบเป็นเงินเดือนครู และการอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนโดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษาในประเภทวิชาที่เป็นความต้องการของประเทศ และสำหรับโรงเรียนเอกชนการกุศลและโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามควบคู่ไปกับการกำกับมาตรฐานของโรงเรียนเอกชน - ประเด็นการเปิดเสรีด้านการศึกษาดังกล่าวให้ชัดเจนว่าจะเปิดเสรีในระดับใด สาขาใด และอย่างไร เพื่อให้มีให้ถูกฉกฉวยโอกาส สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำนโยบายการเปิดเสรีทางการศึกษาเพื่อให้ ศธ. นำเสนอรัฐมนตรีกระทรวงที่เกี่ยวข้องรับทราบ และนำเสนอไปเป็นหลักในการเจรจากับประเทศต่างๆ ต่อไป

/- สำหรับ ...

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- สำหรับการ จัดหรือร่วมจัดการศึกษาตาม มาตรา ๑๒ ยังมี ปัญหาใน เรื่อง กฎ ระเบียบ ต่าง ๆ ซึ่ง จะ ต้อง เร่งรัด ให้ มีการ ประกาศ ใช้ อย่าง เร่งด่วน โดยเฉพาะ อย่าง ยิง ข้อเสนอ การ อด ทุน ค่า ใช้ จ่าย และ การ ลด หย่อน หรือ ยก เว้น ภาษี สำหรับ ผู้ จัด การ ศึกษา ชั้น พื้น ฐาน ตาม มาตรา ๑๒ ที่ ได้ รับ ความ เห็น ชอบ ใน หลัก การ ตาม มติ ที่ ประชุม สภา การ ศึกษา แล้ว เพื่อ ให้ เป็น ไป ตาม เจตนา รณ ณ์ ของ การ ปฏิรูป การ ศึกษา ที่ ให้ ความ สำคัญ กับ การ มี ส่วน ร่วม ของ บุคคล และ องค์กร ต่าง ๆ ใน การ จัด การ ศึกษา ซึ่ง นอก จาก จะ เป็น การ ระดม ทรัพยากร แล้ว ยัง ทำ ให้ เกิด ความ หลาก หลาย ใน การ จัด การ ศึกษา เพื่อ เป็น ทาง เลือก ของ ประชาชน ด้วย รวมทั้ง ต้อง กำหนด มาตรการ เสริม สร้าง ความ รู้ ความ เข้าใจ และ เตรียม ความ พร้อม ให้ ผู้ รับ ผิด ชอบ ทั้ง ใน ส่วน กลาง และ เขต พื้นที่ การ ศึกษา เกี่ยว กับ การ จัด การ ศึกษา ตาม มาตรา ๑๒ โดย จัด ให้ มี หน่วยงาน รับ ผิด ชอบ ประสาน การ ดำเนิน งาน ให้ ชัด เจน
๓.๔ การ จัด การ ศึกษา ใน ระบบ นอก ระบบ การ ศึกษา ตาม อหยา ศัย และ การ เรียน รู้ ตลอด ชีวิต รัฐ ต้อง ให้ ความ สำคัญ และ ให้ การ สนับสนุน การ ศึกษา ทุก ระบบ เพื่อ ให้ เกิด ความ เสมอ ภาค ใน ด้าน โอกาส ทาง การ ศึกษา และ ใน ด้าน คุณ ภาพ การ ศึกษา โดย ใน ส่วน ของ การ ศึกษา ตาม อหยา ศัย รัฐ ควร เชื่อม โยง กับ ระบบ การ เทียบ วุฒิ ของ การ ศึกษา ใน ระบบ และ การ ส่ง เสริม การ เรียน รู้ ตลอด ชีวิต นั้น รัฐ ควร กำหนด แนวทาง ใน การ ส่ง เสริม และ สนับสนุน ให้ เป็น รูป ธรรม มาก ขึ้น นอก จาก นั้น รัฐ ควร มี มาตรการ ใน การ กำกับ และ ควบคุม มาตรฐาน อย่าง เคร่ง ครัด รวมทั้ง ให้ มี ระบบ การ วัด ผล และ ติดตาม การ ใช้ จ่าย งบประมาณ ให้ เป็น ไป อย่าง มี ประสิทธิภาพ	- งบประมาณ สนับสนุน การ จัด การ ศึกษา นอก ระบบ มี สัด ส่วน น้อย มาก เมื่อ เทียบ กับ ประชากร กลุ่ม เป้าหมาย ซึ่ง เป็น ผู้ ที่ พลาด โอกาส เข้า รับ การ ศึกษา ใน ระบบ รวมทั้ง งบประมาณ สนับสนุน การ จัด แหล่ง เรียน รู้ เพื่อ ส่ง เสริม การ เรียน รู้ อย่าง ต่อ เนื่อง ตลอด ชีวิต ของ ประชาชน ซึ่งมี ทั้ง ส่วน ที่ เป็น หนังสือ และ การ เรียน รู้ ผ่าน ระบบ ออนไลน์ ใน ขณะ เดียว กัน ยัง มี ปัญหา ความ ขัดแย้ง ของ กฎ ระเบียบ เกี่ยว กับ การ ศึกษา ภาค บังคับ สำหรับ เด็ก และ เยาวชน ใน วัย การ ศึกษา ภาค บังคับ ที่ ไม่ สามารถ อยู่ ใน ระบบ โรง เรียน ได้ ซึ่ง จำ เป็น ต้อง เร่ง แก้ไข ไป พร้อม กับ การ ดำเนิน งาน เทียบ ระดับ และ เทียบ โอน ผล การ เรียน ใน ทุก ระดับ และ ประเภท การ ศึกษา ซึ่ง เป็น ปัจจัย สำคัญ ใน การ ส่ง เสริม การ ศึกษา ตาม อหยา ศัย ให้ เกิด ขึ้น ได้ จริง

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๕ การกระจายโอกาสทางการศึกษา รัฐต้อง ทบทวนการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการ ศึกษา ขั้นพื้นฐานให้เพียงพอเพื่อไม่ให้เกิดการจัดเก็บ ค่าเล่าเรียน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพิ่มจากเด็กอีก ตลอดจนต้องกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการ สนับสนุน ดูแลคุณภาพและความพร้อมของโรงเรียน ขนาดเล็ก เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพโดยเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ รัฐต้องมีการ จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังกระจายอยู่ทั่วประเทศเพื่อ รับผิดชอบดูแลเรื่องการจัดการศึกษาภาคบังคับให้ ทัวถึง ในด้านการสำรวจข้อมูลประชากรวัยเรียนและ ข้อมูลจำนวนเด็กที่เข้าเรียนในทุกประเภทอย่าง ต่อเนื่อง ตลอดจนสร้างระบบติดตามเด็กวัยเรียนที่ ออกกลางคัน โดยเฉพาะเด็กที่มีการย้ายถิ่นจะต้องมี การวางระบบส่งต่อข้ามเขตหรือจังหวัดมิให้มีการ ตกหล่น และควรกระจายโอกาสทางการศึกษา แก่ผู้เรียนยากจนที่มีอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ให้มี ความเท่าเทียมกันมากขึ้น	- เรื่องนี้จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับอัตรา ค่าใช้จ่ายต่อหัวใหม่ โดยใช้ข้อมูลในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ สรุปได้ดังนี้ ประถมศึกษา จำนวน ๒,๒๐๐ บาท (ผู้เรียนปกติ/ ผู้เรียนพิการ อุดหนุนจริง ๔๕๒ บาท ต่อคนต่อปี) มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๒,๒๐๐ บาท (ผู้เรียนปกติ/ ผู้เรียนพิการ อุดหนุนจริง ๑,๑๖๒ บาท ต่อคนต่อปี) มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๒,๒๐๐ บาท (ผู้เรียนปกติ/ ผู้เรียนพิการ อุดหนุนจริง ๑,๑๖๒ บาท ต่อคนต่อปี) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน ๔,๒๔๐ บาท (ผู้เรียนปกติ/ ผู้เรียนพิการ อุดหนุนจริง ๔,๒๔๐ บาท ต่อคนต่อปี) สำหรับผู้เรียนพิการคำนวณตามเกณฑ์ การเบิกจ่ายที่กระทรวงการคลังอนุมัติ ค่าใช้จ่ายต่อ หัวเป็นเงิน ๑๑,๕๐๐ บาท ต่อคนต่อปี ดังนั้น จึงมี ความจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับอัตรา ค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนขนาดเล็กหรือที่อยู่ห่างไกลควรจะได้รับ ค่าใช้จ่ายต่อหัวในอัตราที่สูงกว่าโรงเรียนโดยทั่วไป ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเป็นธรรมทางการศึกษา อย่างแท้จริง
๓.๖ การจัดการศึกษาสำหรับอาชีวศึกษาและ อุดมศึกษา รัฐควรปรับปรุงนโยบายและวิธีการ วางแผนการผลิตกำลังคนสายอาชีพระดับกลางอย่างมี คุณภาพ ขยายและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน โดยการเพิ่ม อัตราค่าจ้างบุคลากรให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นและเพียงพอ และโดยการสำรวจ/ติดตามความเคลื่อนไหว ด้านอัตราค่าจ้างคนในตลาดอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเร่ง	- เรื่องนี้จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนค่านิยมในการเรียน อาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนสายอาชีวศึกษา มากขึ้น โดยควรเร่งประกาศใช้พระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษาเห็น เส้นทางความก้าวหน้าทั้งด้านวิชาการและการ ประกอบอาชีพในสายวิชาชีพของตน รวมทั้งเร่งจัดตั้ง สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ซึ่งจะพิจารณาในเรื่องของฝีมือ และความสามารถนอกเหนือจากการพิจารณาเฉพาะวุฒิ

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกปฏิบัติสำหรับผู้เรียนให้เพียงพอ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ ความสามารถที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีต่าง ๆ รัฐต้องมีการศึกษาถึงวิธีแก้ปัญหาค่านิยมเกี่ยวกับการเรียนและประกอบอาชีพในสายอาชีพศึกษาอย่างจริงจัง เนื่องจากแรงงานกลุ่มนี้เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นสายงานที่มีเกียรติ นอกจากนี้รัฐควรจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและการแนะแนวเพื่ออาชีพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจัง โดยใช้ “แนวทางของการศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ”	การศึกษาในการพิจารณาค่าตอบแทน รายได้ เงินเดือนของผู้สำเร็จการศึกษาในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจะช่วยบรรเทา/ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนช่างฝีมือในระดับกลางซึ่งเป็นความต้องการเร่งด่วนของประเทศอยู่ในขณะนี้ได้ สำหรับกำลังคนระดับสูงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาสู่ระบบสากล มีการปฏิรูปการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้บนฐานที่เป็นจุดแข็งของประเทศไทย/ ภูมิปัญญาไทย ในขณะเดียวกันต้องปฏิรูปการเงิน อุดมศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น
๓.๗ การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษกลุ่มต่าง ๆ รัฐควรเร่งดำเนินการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในทุก ๆ ด้านให้เหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษกลุ่มต่าง ๆ อย่างจริงจัง อาทิ การให้มีหลักสูตรการศึกษาพิเศษ ในหลักสูตรการผลิตครูของทุกสถาบัน การจัดหาสถานที่ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการ หรือความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เป็นต้น	- ประเด็นการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ ศร. นำไปประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานต่อไป - ประเด็นโรงเรียนไม่เพียงพอในการรองรับเด็กอัจฉริยะหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ในการนี้ ได้มีแนวคิดให้มีโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กพิเศษเหล่านี้เฉพาะด้าน แยกจากระบบโรงเรียนปกติ โดยประกาศให้ชัดเจนว่าจะเป็นโรงเรียนสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านใด และใช้วิธีการสอบคัดเลือกทั้งหมด จากนั้นจึงใช้ระบบการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมเต็มตามศักยภาพ โดยมีงบประมาณสนับสนุนเป็นพิเศษเพื่อพัฒนาให้ไปสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับ การพัฒนาของประเทศในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๘ การกระจายอำนาจทางการศึกษาไปยังสถานศึกษา รัฐควรเร่งกระจายอำนาจด้านการบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลแก่สถานศึกษาโดยเร็ว ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาด้วยการจัดให้มีหน่วยงานที่ดูแลในช่วงของการเปลี่ยนผ่าน โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ยังไม่มีความพร้อม การส่งเสริมวัฒนธรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม และให้มีระบบการประเมินผู้บริหารโดยผูกพันกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ในส่วนของการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ควรสรรหาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล และการกำหนดจำนวนของกรรมการที่มาจากฝ่ายประถมนและมีอัยมควรให้อยู่ในสัดส่วนที่สามารถถ่วงดุลกันได้อย่างเหมาะสม	- ปัจจุบันถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมอบอำนาจในหลายๆ เรื่อง ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีอีกหลายเรื่องที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนยังไม่ค่อยมีอิสระในการทำงานมากนัก โดยเฉพาะเรื่องการบริหารงานบุคคล ซึ่งกฎ ระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลยังผูกติดอยู่กับส่วนกลางอยู่เป็นจำนวนมาก รวมทั้งการบริหารงานด้านงบประมาณที่ไม่คล่องตัว จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบที่ไม่เอื้อต่อการกระจายอำนาจ วิเคราะห์ความต้องการและแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนเกี่ยวกับการกระจายอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อจัดทำคู่มือให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
๓.๙ การกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาไปยัง อปท. รัฐควรคำนึงถึงความพร้อมของหน่วยงานเหล่านี้อย่างรอบคอบและเป็นขั้นตอน รวมทั้งควรเร่งส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง อปท. และสถานศึกษาโดยกำหนดสัดส่วนของงบประมาณที่ทุก อปท. จะต้องจัดสรรเพื่อสนับสนุนสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ของตนให้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายโอนหรือไม่ก็ตาม	- พิจารณาจำนวนสถานศึกษาที่เหมาะสมจะถ่ายโอนซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ อปท. ขอรับโอน ๒๘๕ โรง (สถานศึกษาปกติ ๗๒ โรง สถานศึกษาลักษณะพิเศษ ๒๑๓ โรง) โดยไม่ควรถ่ายโอนแบบรับแรงจูงเงินไป ซึ่งอาจถ่ายโอนเพิ่มอีกเขตพื้นที่การศึกษาละ ๑ โรง สำหรับการกระจายอำนาจทางการศึกษา เห็นควรให้ อปท. เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และหากมีการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาไม่สมควรกำหนดระยะเวลาในการถ่ายโอน และไม่สมควรนำเกณฑ์การให้ อปท. มีรายได้เป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๕ ต่อรายได้ของรัฐมาเป็นเกณฑ์ในการถ่ายโอน ควรคำนึงถึงความพร้อมของ อปท. และคุณภาพด้านการศึกษาเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ	ความเห็นของ ศธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๑๐ การจัดตั้งหน่วยงาน/สถาบันเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการศึกษาของประเทศ รัฐควรเร่งดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานดังต่อไปนี้ - ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาแห่งชาติ รับผิดชอบด้านข้อมูลสารสนเทศการศึกษาของชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาของประเทศอย่างต่อเนื่องและปรับปรุงให้มีความถูกต้องและทันสมัยอยู่เสมอ - สถาบันการวิจัยเพื่อระบบการศึกษาแห่งชาติ เพื่อทำการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษา ตลอดจนทำการศึกษาวิจัยและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศให้มีมาตรฐานมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เนื่องจาก การตัดสินใจกำหนดนโยบาย หรือมาตรการเพื่อพัฒนาการศึกษาต้องมิงงานวิจัยมารองรับ - ศูนย์เฝ้าระวัง ติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา เพื่อติดตาม ประเมินผล และผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษาเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม	- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาร่วมกับสำนักนิติกร สป. ดำเนินการเสนอกฎหมายข้อมูลและสารสนเทศของกระทรวง ซึ่งจะเป็นศูนย์กลางข้อมูลและสารสนเทศในระดับกระทรวงและระดับชาติต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของหน่วยงาน ยังไม่ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาในระดับชาติที่เป็นทางการ - กพร. ได้เสนอแนะว่า หากต้องการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ในระยะเวลาอันสั้น น่าจะจัดตั้งเป็นหน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษ (Service Delivery Unit : SDU) ภายใน ศธ. พร้อมทั้งดำเนินการขอจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนควบคู่กันไปด้วย - สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้จัดตั้งสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อรับผิดชอบดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานประเมินผล ฯ สกศ. ได้ดำเนินงานประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาของประเทศโดยมีผลงานประเมิน ฯ ที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนมาอย่างต่อเนื่อง

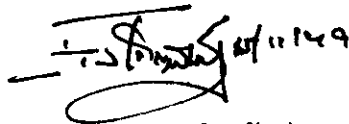
/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ร.ก.ร. ๑๔ พ.ย. ๒๕๔๙
ผอ.ส.ก. ๑๔ พ.ย. ๒๕๔๙
ผอ.ก.ด. ๑๔ พ.ย. ๒๕๔๙
จ.ร. ๑๔ พ.ย. ๒๕๔๙
ผู้พิมพ์ ๑๔ พ.ย. ๒๕๔๙